

Materiál na rokovanie pre
Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2019

K bodu programu

NÁVRH NA ZRIADENIE BEZBÁRIEROVEJ KOMISIE

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál

Materiál sa odporúča prerokovať v komisii:

KSZaB

Predkladá:

Spojený poslanecký klub

JUDr. Jozef Augustín, PhD.
Mgr. Zuzana Balogová
Ing. Barbora Birnerová, PhD.
Mgr. Jana Filipová
MUDr. Igor Habánik
Mgr. Dominik Hriník
Ing. Ján Pažický
Mgr. Vladimír Randa
Mgr. Marek Richter, PhD.
Mgr. Miriam Šuteková

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. et Mgr. Jana Filipová
poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Žiline

Žilina, august 2019

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2019

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí

I. zobrať na vedomie

- zriadenie bezbariérovej komisie v Žiline a jej štatút.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Napriek mnohým debarierizačným opatreniam na území mesta Žilina, fyzických i mentálnych bariér v prístupe k službám mesta je stále veľa. Ľudia so zdravotným postihnutím túžia po plnej integrácii a dôstojnom živote. Snahou mesta by preto mala byť podpora ich nezávislého života a budovanie „Žiliny bez bariér“.

Do procesu odstraňovania bariér musia byť zapojení aj samotní ľudia s postihnutím. Nejedná sa však iba o ľudí na vozíčku, ale aj pre ľudí so zrakovým, sluchovým a iným telesným postihnutím vrátane ZŤP. Zriadenie bezbariérovej komisie má pomôcť ľuďom s postihnutím v zastúpení členov komisie deklarovat' ich potreby a iniciovať vytvorenie pocitovej mapy bariér v našom meste. Bezbariérová komisia nemá ambíciu byť oficiálnou komisiou Mestského zastupiteľstva tvorenou podľa z. 369/1990 Zb., §15 ods (1) a (3), ale len poradným orgánom viceprimátora a zároveň Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej. Členstvo v komisii je dobrovoľné a bez nároku na odmenu.

Odstraňovanie bariér je vo verejnom záujme nášho mesta a poslúži v neposlednom rade aj väčšinovej spoločnosti, vrátane seniorov, mamičiek s kočíkmi a pod..

ŠTATÚT Bezbariérovej komisie v Žiline

Čl. 1

Základné ustanovenie

1. Bezbariérová komisia /ďalej len „komisia“/ je poradným, apolitickým a iniciatívnym orgánom zástupcu viceprimátora mesta Žilina. Závery komisie majú odporúčací charakter a konkrétne návrhy, ktoré komisia predloží, budú ďalej predmetom schvaľovania Komisie sociálnej, zdravotnej a bytovej Mestského zastupiteľstva.
2. Komisia pracuje formou zasadnutí, ktoré sú neverejné.

Čl. 2

Ciele

1. Základným cieľom komisie je **umožniť ľuďom so zdravotným postihnutím plne využiť všetky ich práva a naplno ich zapájať do spoločnosti s podporou ich nezávislého života.**
2. Táto stratégia je zameraná na odstraňovanie bariér. Komisia identifikovala osem hlavných oblastí, v ktorých je potrebné prijať opatrenia: **bezbariérovosť a inkluzívny dizajn sociálneho prostredia, začlenenie osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti a podpora nezávislého života, rovnosť a spravodlivosť, zamestnanosť, vzdelávanie, sociálna inklúzia, celoživotné vzdelávanie a odborná príprava, sociálna podpora, zdravie a externá činnosť.** V každej oblasti sú identifikované kľúčové opatrenia.

1 BEZBARIEROVOŠŤ, INKLUZÍVNY DIZAJN SOCIÁLNEHO PROSTREDIA

Cieľ komisie:

- zaručiť bezbariérový prístup k tovarom a službám, vrátane verejných služieb a k asistenčným pomôckam pre ľudí so zdravotným postihnutím v súlade so základnými oblasťami Stratégie EÚ.
- kreovanie inkluzívneho sociálneho prostredia - verejných priestranstiev i budov pre všetkých (pre osoby s akýmkoľvek zdravotným postihnutím, seniorov, mamičky s deťmi a pod.).

2 ZAČLENENIE OSOB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM DO SPOLOČNOSTI A PODPORA NEZÁVISLÉHO ŽIVOTA

Ciele komisie:

- umožniť rovnocenný a zlepšiť bezbariérový prístup ľudí so zdravotným postihnutím k športovým, voľnočasovým, kultúrnym a rekreačným inštitúciám, aktivitám, programom, podujatiam, tovarom a službám vrátane tých audiovizuálnych,
- podporovať zapájanie sa do športových podujatí a najmä organizáciu takých, ktoré sú určené výhradne zdravotne postihnutým, hľadať spôsoby, ako uľahčiť využívanie posunkovej reči a Braillovo písma v styku s inštitúciami, vyriešiť bezbariérovosť pri hlasovaní v snahe uľahčiť výkon volebných práv občanov,
- podporovať pravidelné vytváranie štatistík osôb so zdravotným postihnutím a monitorovať situáciu,
- podporovať účasť občanov so zdravotným postihnutím na politickom a verejnom živote,
- dosiahnuť plné zapojenie ľudí so zdravotným postihnutím do spoločnosti: aktívne sa angažovať na odstraňovaní prekážok, s ktorými sa osoby so zdravotným postihnutím často stretávajú v rôznych podobách a formách v bežných sociálnych prostrediach (nemocnice, školy, doprava, obchody, infraštruktúra, bývanie, zamestnanie a pod.): odstraňovanie architektonických, informačných, komunikačných, dopravných, administratívnych a postojových bariér, ktoré bránia ich plnému a rovnoprávnemu zapojeniu poskytovaním kvalitných a dostupných komunitných služieb vrátane možnosti využívať osobných asistentov za účelom vedenia nezávislého života v maximálnej možnej miere na rovnocennom základe s majoritnou populáciou,
- podporovať poskytovanie informácii zrozumiteľným spôsobom pre všetky osoby s akýmkoľvek zdravotným znevýhodnením (aj kombinovaným znevýhodnením - piktogramy, Braillovo písmo, asistované rozhodovanie a pod.),
- podporovať zlepšovanie bytovej politiky a budovanie dostatočného počtu finančne dostupných bytov s inkluzívnym dizajnom bez nutnosti ich následnej ďalšej úpravy a debarierizácie. Umožniť i osobám s ŤZP bývať samostatne a žiť rovnocenne v porovnaní s ostatnými osobami bez zdravotného postihnutia za pomoci rôznych podporných nástrojov (napríklad osobnej asistencie),

- navrhovať riešenia prípadne verejnú súťaž na podporné služby pre ľudí so zdravotným postihnutím na lepšie začlenenie sa do diania v komunite (kompenzačné pomôcky, technológie, podporné nástroje a pod.),
- navrhovať riešenia na ochranu ľudí so zdravotným postihnutím pred chudobou, aby mali dost' peňazí na zabezpečenie si dostatočnej pomoci a podpory na dôstojné, kvalitné, samostatné a nezávislé sociálne fungovanie v rámci sociálneho prostredia. Eliminovať rozdiely: kvalitný a nezávislý život je pre všetkých - aj pre osoby s ŤZP, ktorí potrebujú veľa podpory a pomoci v dôsledku diagnózy.

3 ROVNOSŤ A SPRAVODLIVOSŤ

Cieľ komisie:

- sústrediť sa aj na riešenie a ochranu pred diskrimináciou, s cieľom rovnakého zaobchádzania a prístupu k spravodlivosti, ktorá môže súvisieť so zdravotným postihnutím.

4 ZAMESTNANOSŤ

Cieľom je:

- zamestnávať ľudí so zdravotným postihnutím na otvorenom trhu práce aj prostredníctvom samosprávy, podnikateľských subjektov,
- evidovať a analyzovať skutočnú situáciu na trhu práce pre ľudí so zdravotným postihnutím, aktívne spolupracovať s rôznymi inštitúciami.

5 VZDELÁVANIE, SOCIÁLNA INKLÚZIA, CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE A ODBORNÁ PRÍPRAVA

Ciele komisie:

- rovnoprávnosť prístupu k výchove a vzdelávaniu so zohľadnením konkrétnych výchovno - vzdelávacích potrieb jednotlivca,
- pomoc pri integrácii aj školským zariadeniam, snahou je byť školám nápomocní.

6 SOCIÁLNA PODPORA A ZDRAVIE

Ciele komisie:

- vytvárať opatrenia na zamedzenie sociálneho vylúčenia, izolácie všetkých ohrozených skupín,

- zabezpečiť rovnaký prístup k sociálnym službám a k zariadeniam, ktoré poskytujú služby pre zdravotne postihnutých,
- pripomienkovať legislatívne opatrenia, ktoré súvisia s bezbariérovosťou všetkých ohrozených skupín ľudí, rozvíjať služby včasnej intervencie.

7 EXTERNÁ ČINNOSŤ

Bezbariérová komisia bude aktívne presadzovať práva ľudí so zdravotným postihnutím a svojou činnosťou bude podporovať iniciatívy na riešenie danej problematiky, spolupracovať na regionálnej a medzinárodnej úrovni.

Čl. 3

Členstvo

1. Členom komisie môže byť akýkoľvek občan mesta, ktorý je spôsobilý na právne úkony a je starší ako 18 rokov.
2. Funkcia člena komisie je dobrovoľná, počet členov komisie je minimálne traja členovia, ktorých si určí zástupca primátora mesta Žilina.
3. Predsedu a sekretára komisie menujú členovia komisie aspoň 4 krát ročne.

Čl. 4

Práva a povinnosti členov

1. Členovia komisie majú právo aktívne sa zúčastňovať na zasadnutiach, predkladať návrhy a pripomienky, obhajovať záujmy občanov mesta Žilina.
2. Členovia komisie sú povinní pracovať v prospech všetkých alebo väčšiny obyvateľov mesta Žilina, a to najmä v súlade s verejným záujmom.
3. Každý riadny člen komisie v prípade neúčasti na zasadnutí komisie túto skutočnosť oznámi predsedovi komisie predom.

Čl. 5

Činnosť komisie

1. Komisia si stanoví úlohy a bude zabezpečovať opatrenia na to, aby občania so zdravotným postihnutím mohli uplatňovať svoje práva a bude plniť úlohy v súlade so Stratégiou EÚ.
2. Komisia bude zvyšovať povedomie spoločnosti o problematike bezbariérovosti, zdravotného postihnutia a zabezpečovania informovanosti smerom navonok.

3. Komisia bude predkladať návrhy sociálnej, zdravotnej a bytovej komisii a realizovať tak politiku týkajúcu sa osôb so zdravotným postihnutím.
4. Komisia bude monitorovať situáciu zdravotne postihnutých osôb v regióne, bude iniciovať vytvorenie pocitovej mapy bariér v meste Žilina.

Čl. 6

Príprava zasadnutia komisie

1. Komisia bude zasadať podľa potreby a naliehavosti danej situácie, zvyčajne raz za 3 mesiace (najčastejšie pred termínom konania komisií Mestského zastupiteľstva).
2. Program zasadnutia komisie navrhuje predseda komisie v súlade s plánom a činnosťou komisie. Termín zasadnutia komisie bude všetkým členom zasielaný emailovou formou a minimálne 7 dní pred zasadnutím komisie.

Čl. 7

Zasadnutie komisie

1. Zasadnutie otvára a riadi predseda komisie, alebo ním poverený člen komisie.
2. Účastníkmi zasadnutia komisie sú členovia a pozvaní občania.
3. Komisia je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.
4. Každý člen komisie má právo meniť program zasadnutia pred zasadnutím a právo na doplnenie takého programu, konečný program schvaľujú členovia komisie vždy pred riadnym začatím zasadnutia.
5. O činnosti komisie a uznesenia sa vyhotoví zápisnica, ktorá slúži ako podklad komisii sociálnej, zdravotnej a bytovej a teda aj Mestskému úradu v Žiline. Zápisnicu vyhotoví zapisovateľ a podpisuje ju predseda komisie spolu so zapisovateľom, prílohou je prezenčná listina.

Čl. 8

Záverečné ustanovenia

1. Tento ŠTATÚT nadobúda platnosť a účinnosť schválením komisiou.
2. Zmeny a doplnenia schvaľuje komisia.